Any II - Núm. 55 13 de Maig 1922

CATALVNYA SOCIAL

BIBLIOTECA CENTRAL BARCELONA

Apartat 273 Redacció i Administració: Baix St. Pere, 1, 3 i 5 - Barcelona Telefon 1114

La reforma tributària i el nostre Parlament

Del *Times*, de 5 del corrent: «En aixecar-se a parlar el Ministre de Finances, sir Robert Horne, la Cambra plena, imponent, l'acull amb un grandiós aplaudiment. El Ministre s'ha inclinat damunt de la taula i s'ha redreçat amb un gros plec de papers a la mà. Ordenadament, metòdicament, durant dues hores ha estat exposant el programa per a l'exercici financier, combinant xifres i números. I la cambra, plena a vessar en escons, tribunes i galeries, s'ha mantingut concentrada, amb espectació des del començ fins al fi de la peroració, rompent sols els silenci per aplaudir o aprovar».

De «La Vanguardia», de 9 del corrent, (ressenya de la sessió del Congrés): «En els escons, dotze o catorze diputats. Les tribunes, poc menys que desertes. *El President* declara que per acord de la Cambra la sessió d'avui es dedicarà sols a la discussió de la reforma tributària».

Més avall: «El Sr. *La Cierva* intervé i comença planyent-se de que la Cambra es mostri indiferent en aquest debat de tanta importància. Considera que es deure de tots l'acudir a discussions d'aquest caràcter per a intervenir en elles els qui coneguin la matèria, i per a que la coneguin els qui l'ignoren».

* * *

No us sembla, lectors, que en la comparació d'aquests textes potser hi trobariem l'explicació d'una de les causes de la decadència d'Espanya?

Són tan clares, tan paleses, les ensenyances que d'aquests fets es desprenen, que no creiem calgui fer cap comentari. N'hi ha prou en meditar-los.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

L'incendi de la Duana de Màlaga, en la qual tenien cabuda moltes oficines públiques, el Govern civil, les forces de carabiners, la Delegació d'Hisenda, etc. ha cobert de dol a tot Espanya pel número de les víctimes i els seus horribles martiris. Moriren cremades quasi totes!

Ara es busquen les responsabilitas per la manca de servei d'incendis en una de les poblacions principals d'Espanya; però ara es tard.

Tota l'administració municipal. montada pel caciquisme, pateix de semblant mal.

Si al menys aquesta tremenda lliçó servís d' esmena...

Altre dol nacional, a judicar pel pésam del Rei, l'aflicció del poble i les informacions periodístiques, ha estat la mort d'un torero a Madrid el nom del qual confessem avergonyits que no coneixiem.

Un altre dol de debó el constitueixen els projectes tributaris i els pressuposts llegits per En Bergamín a les Corts.

El déficit del pressupost darrer arriba gairebé als 1.400 milions de pessetes, i com que el déficit inicial del pressupost actual es oficialment calculat a una xifra que esfereeix (s'acosta als 400 milions i els passarà de molts milions sens dubte), l'estat present i el pervenir de l'Hisenda ofereixen un pavorós aspecte.

Les autoritats i les rebaixes anunciades al confeccionar-se els pressuposts particulars del diversos Ministeris, s'han convertit en augments notables, i encara que el senyor Bergamín espera que les enormes despeses del Marroc minvaràn força, hi ha poques esperances de que el Ministre de Finances resulti profeta.

La repatriació de tropes, començada ja, posa una nota optimista sobre les negrors d'aquest paisatge polític, que, per altre part, està clapissat de pinzellades grotesques un xic divertides tanmateix.

Ens referim a la campanya dels tres Asos, (Alba, Alvarez, Alhucemas) que es preparen a assaltar el poder quan estiguin aprovats els pressuposts, cosa que es farà a correcuita per aquest mateix motiu. La qüestió es que la situació econòmica es legalitzi per tal de que la "regia prerrogativa" pugui exercir-se lliurement.

Amb motiu d'aquesta campanya dels tres Asos ha estat desenterrada tota la vella i pintoresca fraseologia dels progressisme esparterià i tots els tòpics polítics fa mig segle arreconats, per ridícols, de la circulació.

Romanones ha tingut el bon gust de no caure en aqueixa carrincloneria, i es va situant de manera que si els Asos treuen les castanyes del foc, ell, Romanones, se les mengi.

El mes divertit es que les forces dites conservadores que ara sembla que governen s'avenen a facilitar aquest canvi polític. Es curiós...

ESPANYA ENFORA

A Portugal s'han unit els partits monàrquics per tal de constituir un front únic contra els abusos revolucionaris.

La Petita Entente va allunyant-se de França. El conveni rus-alemany i l'actitud d'Anglaterra envers la llei franc-belga, sembla que són les causes determinants d'aquesta orientació. La política no te entranyes.

Així ho està demostrant Lloyd George, qui sembla que per un pou de petroli es capaç d' aliar-se amb els Soviets.

Confessem que l'actitud dels belgues i francesos davant les exigències dels Delegats russos és no solsament noble, si que també la més tranquilitzadora. Es tracta de que Bèlgica no va voler firmar el Memoràndum dirigit pels aliats als Soviets perquè aquests es neguen a reconéixer el dret de propietat als estrangers despullats del seus bens pel *Govern* de Rússia, ni volen deixar de propagar ses *doctrines* per totarreu, i per tota classe de mitjans, inclús les armes.

França ha fet costat a Belgica, i això no li perdona l'estadista anglés, que, a tota costa, vol entaular relacions amb els soviets per tal d'apoderar-se dels seus mercats i... dels seus pous de petroli.

Això últim ha posat neguitós als poderós ianqui i l'ha tret del seu apartament de la Conferència de Gènova. Ara compren el disbarat d'aquella política d'isolament i cerca d'obtenir algun pou mitjà.

I ara resulta, segons diuen, que al fons més fons d'aquesta Conferència "de la pau i de la reconstiució econòmica del mon", no hi ha més que una prosàica lluita per a veure qui s'apodera del petroli rus. Holanda sembla que ja ha fet fira sobre això a Génova. No baden els holandesos.

J.

Contra el joc i el pacte amb el joc[1]

Pròlec

Des de mitjans de l'any 1920 està implantat a la ciutat de Barcelona el pacte amb el joc: funciona el règim oficial i públic de tolerancia dels jocs prohibits. Mitjançant el pagament de primes importants, es concedeixen a casinos aristocràtics i democràtics, a music-halls, cabarets, cafés i altres locals, autoritzacions per a jugar als jocs prohibits. El producte d'aquestos permisos es administrat per un Comitè anomenat d'Obra Social i Benéfica, compost del Governador Civil, l'Alcalde, el President de la Diputació, el Rector de l'Universitat i unes quantes persones de prestigi i bona posició de la ciutat, entre les quals hi han vàries senyores. Aquest Comitè entrega unes quantitats per a beneficencia, que, total o parcial, representen la recaudació obtinguda. En unes llistes publicades oficialment cada mes, es reparteixen els que tothom anomena productes del joc, entre la beneficencia provincial, la municipal, els grans hospitals i asils de Barcelona, i una munior d'entitats benèfiques i socials, entre les quals, per cert, n'hi han de ben respectables; dues terceres parts d'aquells entitats son institucions religioses. Tots aquestos establiments cobren sense escrúpul diners procedents del joc; és a dir diners que els banquers, els empresaris de les cases de joc, han pagat per a obtenir el lliure funcionament de llur immoral i delictiva industria.

Un règim tal ha anat posant a nostra Ciutat en la situació que lògicament era de preveure, i que fou ja anunciada per les persones, per dissort molt poques, que des d'un principi el combateren. Desembraçat de les traves que li coartaven la existencia, si bé de fet tolerada, en definitiva clandestina, el vici del joc s'expansiona amb un increment pahorós, i a l'escàndol enorme de son triomf, s'afegeix una riuada de desgracies arrocegades per aquest flagell desfrenat i lliure. No passa dia, ja fa molts mesos, que no es sàpiga d'alguna nova família tirada a perdre, d'un negoci compromés, d'un individu fugitiu, desqualificat o bé suicida, per culpa del doble ròssec que el joc deixa: la ruina i la deshonra. Altres ciutats de Catalunya han seguit l'exemple, en aquest punt ben perniciós, de son Gap i Casal; els comitès o juntes de beneficencia s'han organitzat en diverses poblacions, i el joc, abans amagat, i ara reconegut com a element oficial i d'utilitat pública, fa estralls en proporcions gravíssimes.

Per a fer més pública i sonora sa protesta des del primer dia manifestada, contra aquest malèfic pla de corrupció organitzada, per a ajudar en la mida de ses forces a la reparació d'aquest mal tan esfereidor, l'autor del present llibre aplega en un volum la major part dels articles escrits per ell sobre la qüestió aquesta. Davant d'una realitat plantejada de la manera que hem dit, l'autor resum la convicció seva fent constar ses censures, que un horror al desordre social ardentment inspira, contra el joc, contra el permetre explotar cases de joc, contra el soborn que significa l'afany de tapar la boca al públic subvencionant la beneficencia per a evitar la indignació. Sa reprobació té major vehemencia davant de l'èxit total que aquell soborn ha conseguit; car verament reix a ple gust i conveniencia dels organitzadors industrials del vici, el que l'autoritat accepti els diners, que els accepti la ciutat, que els acceptin les persones de prestigi, que els acceptin les cases benèfiques, que els acceptin associacions religioses de tota mena.

La posició de l'autor i la rectitud del seu judici son confirmades per altres opinions, que en alguns indrets tenen ja el valor d'un resultat pràctic. En primer lloc es trova concordant amb la doctrina emesa en la Conferencia de Moral celebrada en virtut de proposta del Butlletí Oficial Eclessiàstic de l'Arxidiòcessi Tarraconense, el 6 d'octubre de 1921, solucionant un cas de consciència que ha tingut ressonada per totes les terres hispàniques, segons texte reproduit en l'Apendix d'aquest llibre. Es sent també apoiat per l'actitut dels ciutadans de la imperial Tarragona, que imposaren i sostingueren l'exili del joc, i que rebutjaren amb desprec exemplar, els diners que el joc els oferia per a aquells asils i establiments benèfics.

I, ultra el parer, igualment favorable, d'illustres prelats vivents, té la satisfacció de que el defensi l'autoritat del memorable Arquebisbe d'aquella Seu mateixa, el Dr. Antolí Lòpez i Pelàez, qui havent damnat en ocasions moltes des del Senat estant, el joc i sa tolerancia, negà que sigi obra de caritat aplicar diners del joc a beneficencia, i ho censurà en gràfiques paraules, també a l'Apèndix encloses.

En l'esfera dels fets positius, l'autor invoca a favor seu la gesta magnífica de la nació suïssa, on el plebiscit del 21 de març de 1921 fruit d'una

---

(1) Amb aquest títol i baix el subtítol *Per la moral de Catalunya*, acava de sortir un volum de 212 pàgines aplegant la major part dels articles publicats sobre aquesta qüestió per l'autor a CATALUNYA SOCIAL i altres periòdics, seguits d'un apèndix que conté el Cas de Moral de Tarragona i altres texts i documents. (Editorial Políglota. Barcelona).

noble campanya d'ètica social, enfonsà el projecte de pacte amb el joc, que subrepticiament volia fer passar el govern helvètic, segons es descriu i detalla en el cos d'aquest llibre.

També dins del terreny dels fets, evita al que suscriu la qualificació de reformador isolat, la abolició radical del joc com a font pública d'ingressos, feta pel poder legislador de Puerto Rico, segons explicà suara en son viatge el President de la Cambra, Dr. Coll i Cuchí, qui per cert proferí una sentencia tant plena de veritat com d'intenció: "¡Velles teories espanyoles, d'explotar els vicis a favor de l'Estat!" Igual deuen considerar-ho les repúbliques de Portugal i Mèxic, països on els governants empaiten els jugadors sense mirar si el joc dona o no dona, segons documenten també els articles que el lector veurà.

Però encara que no existissin aquestos cassos vius i recents per a sostenir i estimular els moralitzadors sincers i fer callar als interessats predicadors del dogma acomodatici de que el joc es inexpugnable, l'autor també en l'esfera de la propaganda pura es sent conviure amb nuclis d'opinió seriosa i respectable Els qui troven *exagerada* la seva tesi, també ho diran de la predicació, intensa i coratjosa, del nucli selecte d'honrats escriptors castellans, com el senyor Crespo de Lara, el "Duque de G.". don Dimas Camarero, el Comte de Pedroso, i altres, les paraules dels quals, coentes en la forma i en l'objecte, no poden ésser ni més clares ni més enèrgiques.

A dins i tot de Catalunya, àdhuc descomptat el cas de Tarragona, no és tampoc solitària la opinió de l'autor. Les autoritats municipals de Sabadell i de Terrassa impideixen de debó el joc; la primera arriva a fer saber que ha sigut sacrificat a la dignitat moral, l'increment de les institucions benèfiques, car no ha admés l'auxili que brindaven malèfics temptadors. A Terrassa, és una dona del poble, una pobra mare, que demana als regidors que persegueixin el joc i els diu que aixís faran més bé que no pas socorrent als necessitats amb diners donats per un vici que ha dut al seu marit al deshonor i a tots a la miseria. A la ciutat de Valls, un partit que tingué la feblesa de consentir el joc durant sa hegemonia consistorial, perd per aquesta causa les eleccions. A Igualada un regisme troimfant de tolerància escandalosa, es atacat amb perseverància implacable per un estol de meritíssims lluitadors: els que omplen cada setmana de sana doctrina ètica *L'Eco* d'aquella ciutat. A Girona, on alguns ciutadans *ducals* tenen el mal gust d'imitar en això als *comtals*, on s'ha inaugurat també la repartidora oficial de cabals del joc amb crida pública dels establiments benèfics afavorits, religiosos molts d'ells, també és el pacte combatut per plomes honestes. I a Barcelona mateix, bé fan bona companyia les dues entitats illustres que tingueren la valentia de fer-se esborrar de la llista cobratoria, de la qual, si per un atzar una i altre nominalment componentes, de fet ni un cèntim cobrat tenien. Els noms del *Centre Moral Instructiu, de Grâcia*, i del *Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona* bé mereixen anar, enquadrats de llorer, al davant d'aquest llibre. Totjustament l'un i l'altre es distingeixen per la intensa actuació social. El primer acaba de celebrar amb un esplet de belles solemnitats son gloriós cinquantenari. El segon ha inaugurat un magnífic casal, un palau costosíssim, bastit sense que cap donatiu d'aquell reprobable origen comprometi la solidesa de sos fonaments i murs. Demostració eloqüent que quan de debò es treballa, Déu ajuda i fa sobrer l'ajut del diable.

L'autor, doncs, compleix un deure de consciencia, després d'haver escrit en diferents periódics les pàgines aquí reunides, reproduint-les en forma que puguin, no sols circular i ésser més còmodament llegides, sinó arrivar a mans de les persones de les quals depen la continuació de l'abominable règim vigent. Cap d'elles podrà ara alegar ignorancia de les raons aquí aportades; cap d'elles podrà desconeixer les opinions defensades no ja per l'autor, que poc val, sinó per altres d'autoritat major; cap d'elles podrà negar l'existencia de regismes contraris al que aquí es dona com a impossible de canviar. Cap d'elles podrà dir que no té notícia dels resultats pahorosos del sistema que elles son responsables d'haver introduït o d'anar sostenint.

Les limitacions d'espai a que s'ha degut subjectar, i més que tot la curtedat del temps, son causa de que hi manquin per estudiar alguns importants aspectes, i de que altres que s'hi tracten, no tinguin el desenrotllament que caldria. També pateix, es clar, l'ordre i mètode expositiu, si bé els lectors tindran en compte ço que son inconvenients naturals en un aplec d'articles i consideraran que la documentació de l'autor no s'ha fet de cop i volta, sinó d'una manera gradual. Lamenta, finalment, no haver pogut posar, a l'Apèndix, major quantitat de textes i retalls d'altres autors, que haurien donat al lectors idea de l'importància de les campanyes paraleles.

Per acabar aquest pròleg, l'autor fa constar sa gratitut a les bones persones que l'han ajudat amb incessant suministre de dades, retalls i documents, sense la colaboració amical i persistent de les quals no hauria pas assolit el mínim d'informació necessari per a una campanya com aquesta. I d'una manera especial li cal consignar

l'agraiment que deu a l'estimat amic, que, ultra haver-lo ardidament secundat en forma tal que ja se sabrà en son dia, li ha sigut cooperador convençut i generós, mercés al qual, aquesta edició ha estat possible.

Ara sols li resta pregar a Déu que beneeixi aquest llibre fent que sa publicació no sigui inútil, i que dongui forces a son autor per a anar prosseguint sa tasca encaminada al bé dels seus germans de pàtria.

Barcelona, 30 d'abril de 1922.

R. Rucabado.

◆◆

La credulitat del poble

Si voleu que el poble us cregui li heu de negar la veritat. Conteu-li les coses mes inversemblants i us creurà de seguida. L'error s'obre facilment camí i en canvi la veritat per tot arreu troba obstacles.

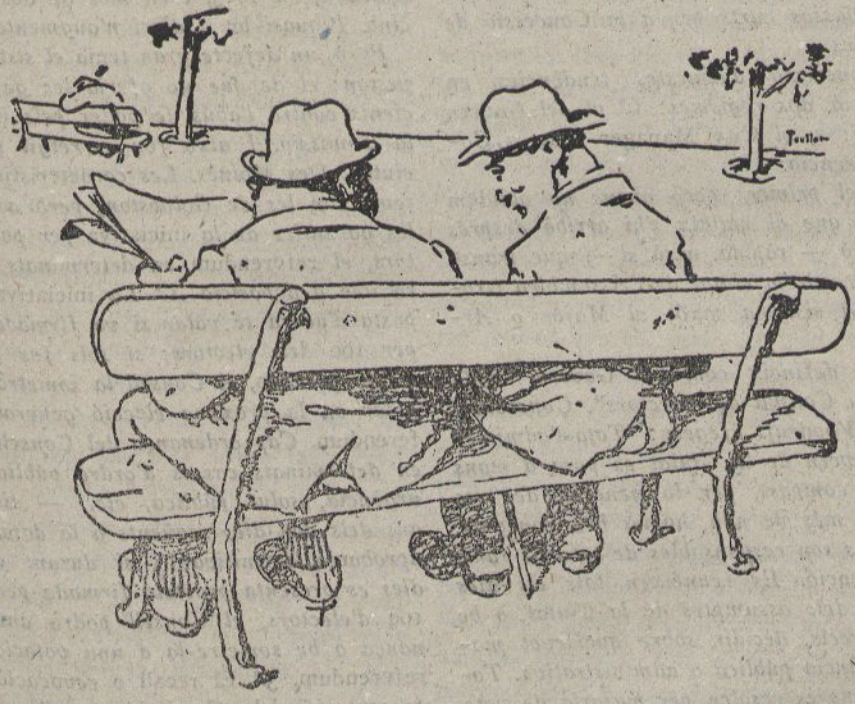
Les autoritats cada dia desmenten que existeixi una banda misteriosa que roba criatures i no obstant la gent persisteix fent còrrer les notícies més absurdes. Es conten coses que sembla impossible que la gent les pugui creure.

Poble, perquè ets tan crèdul amb els que t'enganyen i no vols oir la veu dels que t'estimen.

Si et diuen que han vist una dona tota vestida de negre, volar per damunt dels terrats amb una criatura arrapada al pit, t'ho creuràs. I en canvi et diuen que no passa res i dubtes.

Aquesta credulitat l'han explotada sempre els vividors. El poble és un infant al qual li fan creure les coses més absurdes.

Cada dia els diaris asseguren que la banda que robe criatures és una fantasia, però les comares eixiran al portal i seguiran contant coses fantàstiques de pellícula de sèries.



— Ja sap que a Madrit ha mort un altre torero? Còm és que en moren tants?

— No ho faci còrrer. Es que els toros han format una junta de defensa.

Idees i fets

Un fracàs de la Democràcia

III

Mister Flack numerà les tendencies del Govern de la Ciutat, així: 1.ª Extensió del home rule; *2.ª, Concentració del Poder i concreció de la responsabilitat; 3.ª, Extensió del sistema de la capacitat per al nomenament en els llocs subordinats; 4.ª, Cassos legislatius menys nombrosos i substitució del sistema bicameral pel unicameral; 5.ª, Nomenaments i eleccions, fora dels partits polítics; 6.ª, Elecció de pocs càrrecs; 7.ª, Regisme de Govern per Comissió; 8.ª, Amplia i efectiva intervenció legislativa mitjançant l'iniciativa, el referedum, i el* recall *o deposició; 9.ª, Termes llargs pel desempeny de les funcions, amb majors facultats de nomenament i remoció d'empleats per l'Alcalde o poder executiu; 10, Plassos curts per a la Concessió de serveis públics.*

De la Concreció d'aquestes tendències en podem destacar dos regismes: 1.ª al del Govern per Comissió; 2, el City Manager Plan *o Govern per Gerencia.*

Estudiem el primer: però abans no oblidem de consignar que al mateix s'hi arribà després d'una evolució — ràpida, això si — que transmeté el Govern de la ciutat de l'Assemblea (tradicional en el sistema saxó) al Major o Arcalde.

Deming el defineix com "el Govern de la Ciutat per un Consell de directors". Concretant el concepte, Woodruft afegeix: "Tota l'administració del Govern de la Ciutat es posa a mans d'un Comité compost, per lo general, de tres o cinc, i mai més de nou, homes ben coneguts. Aquests homes son responsables de tots els rams de l'administració. Es reunéixen tots els dies per a tractar dels assumptes de la Ciutat, o be quan sigui precís, decidir sobre qualsevol materia d'importància pública o administrativa. Totes les qüestions es resolen per majoria de vots. Els caps dels Departaments ,tots els empleats, son directament responsables davant ells i estàn baix la seva immediata dependència e inspecció."

El sistema s'assajà, primerament, a Galveston (Texas), en 1901. Ans d'aquesta data, Galveston era una de las ciutats més mal governades. En vint anys, pujà el Deute a tretze milions de dollars. Es va abolir l'antic règim municipal, i es disposà que l'administració passés a mans de cinc comissionats, tres d'ells nomenats per Governador, i dos elegits pels ciutadans. Es discutí la Constitucionalitat *d'això, i el Tribunal Suprem de Texas va obligar a certes rectificacions, la principal el que tots els Comissionats fossin per elecció.*

Els membres d'aquesta Comisió es distribueixen entre ells les direccions dels quatre departaments principals: hisenda, aigües i desaigües, policia i incendis, i carrers i propietat pública. El president o Major *sols exercéix una espècie de direcció del conjunt. Cada comissionat té la responsabilitat personal de ço que passa en el seu respectiu departament.*

I diu en Woodruft que, malgrat la desorganització de vint anys, Galveston avui marxa bé baix la direcció d'un Govern bo i econòmic.

L'exemple ha fet via. I en 1911 eren ja quinze els Estats que tenien lleis generals concedint a les ciutats la possibilitat d'adoptar el sistema del Govern per Comisió. I les ciutats a que s'aplicava, en 1913, eren més de doscentes vinticinc. I quasi be a diari n'augmenta el nombre.

Però, un defecte gran tenia el sistema de Galveston: el de que no oferia les garanties suficients contra l'abús de poder pels individuus de la Comissió. I això fou corretgit per un altra ciutat: Des Moines. Les característiques del sistema son les de Galveston, però adicionat amb les garanties de la iniciativa *per part dels electors, el* referendum *en determinats cassos, i el* recable *o deposició .1.ª La* iniciativa: *tota proposta d'acord té valor si va firmada per un 25 per 100 dels electors; si sols fos firmada per un 10 per 100, el Consell la sometrà al vot popular en la pròxima elecció general. 2. El* referendum. *Cap ordenança del Consell — excepte en determinats cassos d'ordre públic, motius d'urgència, salut pública, etc., — tindrà efecte ans dels deu dies següents a la data de la seva aprobació definitiva; i si durant aquests deu dies es presenta protesta firmada per un 25 per 100 d'electors, el Consell podrà anular l'ordenança o be sometre-la a una votació general o* referendum. *3.ª El* recall *o revocació de la representació dels Comissionats, d'un en un; té lloc quan hi ha petició en aquests sentit firmada pel 25 per 100 d'electors, petició que deu esser clara i raonada. Si el Consell considera suficients els fonaments allegats, ordenarà i fixarà dia per a la nova elecció. El funcionari recusat pot pre-*

sentar novament la seva candidatura per a ésser reelegit o confirmat per la majoria dels electors.

Aquestes mides de garantia, avui son acceptades per totes les ciutats que recorren al sistema; emprò els detalls d'organització varien de l'una a l'altra respecte a la duració dels càrrecs, a la disribució de la feina, a la major o menor extensió de les facultats, als sous, a la forma de la concessió de serveis, etc.

En síntesi pot dir-se amb en Bruère: "El sistema de Comissió importa una gran millora enfront del Govern de l'alcalde i de l'assemblea. en quan simplifica la relació entre els electors i el Govern. Prescindint dels seus aventatges administratius, aquest sol fet ja autoritza la seva adopció en les ciutats americanes. L'autor — diu ell — ha sigut preguntat amb freqüència si les ciutats que desitjin un Govern eficaç poden esperar obtenir-lo mitjançant el sistema de Comissió. Sens dubte, l'experiència de la majoria de les ciutats ara regides per la Comissió, indica que l'adopció del nou pla es quasi segur que aixecarà el nivell del Govern de la ciutat.

JOSEP M. GICH

L'esclavatge de la llibertat

En aquells ominosos temps de la Edat Mitjana, quan, segóns una història que cal escriure amb h minúscula tot éren penjarelles de còssos pels marlets dels castells i les arbredes properes als dominis feudals; i no hi havia matrimoni que no sigués abans contaminat per un drét abominable del senyor; quan éren tants els analfabèts com ara els renegaires; quan es matava tanta gent en quatres segles com ara en un mes de sovietisme s'ha comès d'assassinats; quan eran tan ignorants que aixecaven temples, cenobis, palaus i llatzeries on actualment, i no per tot, hi resten les ruïnes de ço que foren arcades, botarells, pinacles i columnes talment esculpturats, que els arquitectes i artistes d'avui saben imitar guiant-se per aquells, si quelcon en resta; quan florien reis tan esquifits com els que a la nostra terra eran sols Comtes; i neixien homes socials de la migradesa d'un Francesc i d'un Domènec; teòlegs com un Tomàs i ascetes com un Kempis; poetes com un Dante i pintors tan barroers com un Angèlico i un Peruggino, les pintures més febles dels quals deixen bocabadats als que avui admirem com artistes del pinzell, i haurien considerat vils sutzures la major part dels quadres que actualment s'exposen a la nostra ingènua admiració d'homes del vintè sigle; en aquells temps tristíssims en que la terra nostrada produïa els gremis amb sos mestres; i els prous i els ciutadans honrats i els consellers, i s'escrivien petiteses com els Usatges i el Consolat de Mar, i els macips de ribera bastien temples com Santa Maria de les Arenes... en aquells temps, pobres i obscurs, s'ignorava ço que és la Llibertat!

Ara sí que ho sabem, què és, i, sobretot, en gaudim. Ara es pot anar als cines a apendre totes les procacitats; a estudiar com pòden burlarse totes les lleis morals i, àdhuc, les legals; com pot hom despendre's de prejudicis i de traves que sols tenen raó d'ésser entre babàus que encare pensen que hi ha quelcom que és sagrat. Adés podèm ríure'ns dels vincles i dels deures; tenim dret a tot ço que ens acomodi, baldament el nostre dret giti per terra el del proisme, per respectable que sia; amb la Llibertat, en un mot, tot podem fer-ho, amb tal que respectem un reduït nombre de persones que hem declarat intangibles; fòra d'això, el dret de flestomia és absolut; el brètol gaudeix de totes les llibertats; l'escriptor desvergonyít pot dir-ho tòt; la carn, el joc, el llibertinatge, campen per on els plau; i tot això, precisament, era ço que's pretenia per els qui vàren inventar aquella trilogia, a honor de la qual s'assassinàren milers de ciutadans fa pòc més d'un sigle, com a preludi de les matànces, la fam i les pestilències que delmen la Rússia actual. Això is la veritable i llegítima Llibertat, que es tractava de demostrar.

VERAX

Esguardant el món

FRANÇA

Els obrers sense feina

El ministre del Treball s'ha captingut dels obrers francesos residents a Suissa declarats en vaga forçosa. Aquests seran ocupats en les regions devastades.

El Consul general de França declara que aquesta disposició ha obtingut molt bon resultat, car gairebé tots els obrers que residien a Suissa s'han traslladat a França, exceptuant aquells que no s'han especialitzat en cap ofici i els que treballaven en les fàbriques de rellotges.

(*Bulletin du marché du travail*)

SUISSA

La jornada de vuit hores

El Consell Federal ha aprovat l'esmena sobre l'article 41 de la llei que regula el treball a les fàbriques. Aquesta esmena serà tramesa a l'Assemblea federal en forma de projecte de llei, la qual diu així:

"En temps de crisi greu i general, la durada màxima de treball serà de 54 hores setmanals. El Sonsell federal decidirà si pot fer-se o no l'augment d'hores de treball en cada cas concret. Quan les necessitats ho evigeixin podrà autoritzar a totes les indústries que augmentin les hores de treball, no podent, però, axcedir de 54 setmanals.

(*Neue Qürcher Zeitung*)

ANGLATERRA

Els salaris i el cost de la producció

Damunt les planes del periòdic Labour News, M. Bramley, secretari del Consell general del Congres de sindicats, critica el manifest publicat per la Federació de les indústries britàniques.

Referint-se al paragraf que diu, que per obtenir una reducció sensible en els preus, cal disminuir el cost dels salaris, M. Bramley declara: "Els treballadors no poden acceptar la teoria segons la qual el sol objecte de l'activitat dels productors sigui de garantir la producció i els repartiment dels productes tenint en compte unicament els benefici de la indústria. Segons els patrons, la finalitat de l'obrer es de donar mitjans naturals i les primeres materies que responguin a les necessitats dels productors.

M. Bramley creu que podria rebaixar-se el preu de molts aricles sense necessitat de reduir els salaris.

(*Labour News*)

MEXIC

Conciliació i arbitratge

Les organitzacions afiliades a la Confederació regional obrera, desitjant obtenir un reglament ràpid i eficaç que solucioni els conflictes plantejats entre el capital i el treball, han reductat un projecte del qual donen a conèixer la part més important:

a) Determinació dels drets i de les obligacions dels patrons i dels obrers industrials;

b) determinació dels drets i obligacions dels obrers i dels patrons agrícols;

c) determinació dels drets i de les obligacions dels criats, dels empleats públics i privats; elaboració d'una legislació sobre el treball de les dones i dels infants;

d) determinació de les garanties que s'han de donar as obrers en cas de contracte colectiu; fixació de l'indemnització que s'imposarà als patrons que violin el contracte;

e) durada màxima de la jornada de treball, salari mínim;

f reglamentació del treball en els tallers; reconeixement legal dels sindicats; participació en els beneficis; instiució de comités de conciliació i d'arbitratge; disposicions relatives als accidents del treball, etc.

(*El Democrata*)

ITALIA

El programa del Ministre del Treball

El ministre del Treball ha dit al Parlament que pensa sotmetre a l'aprovació del mateix els següents projectes:

Projecte de llei sobre la protecció del treball a domicili.

Projecte de llei sobre la supressió del treball de nit a les fleques.

Projecte de reforma del Consell Superior del Treball.

També ha manifestat que presentaria un projecte de reorganització d'inspecció del treball.

(*Il Popolo d'Italia*)

ITALIA

Un servei d'inspecció

L'Ajuntament de Pàdua ha creat un servei d'inspecció del treball.

Aquest nou servei tendeix a orientar els joves obrers per tal que escolleixin l'ofici que estigui d'acord amb llurs aptituds físiques. Es vigilarà les condicions del treball en les fàbriques i a domicili i s'auxiliarà els obrers que sofreixin malalties professionals.

(*Avanti*)

LA FANTASIA POPULAR



— Reina Santíssima! La banda misteriosa acaba de robar dues criatures.

— No ho cregui senyora Mundeta. A Barcelona no hi ha altra banda que la municipal.

DEL MOMENT

Els inductors

A la nostra ciutat s'hi han aixecat tres patíbuls. Al cim de la presó ha volejat la bandera negra. Els culpables dels crims execrables que es cometeren a Sabadell i a Manresa han expiat el seu delicte, però els inductors on son?

S'ha predicat l'odi de classes, s'han fet campanyes innobles i molts dels homes que varen promoure-les, es passegen tranquilament per Espanya i alguns d'ells ocupen càrrecs públics. Els que sembren vents recullen tempestats. Es natural que es cometin crims en un poble en el qual s'han deixat dir les coses més absurdes. Barcelona ha estat sempre camp d'experimentació de les idees més disolvents. A casa nostra s'hi han establert gent de totes les terres, que han vingut amb el deliberat propòsit de perturbar la pau social i la nostra economia. S'han deixat publicar diaris que han fet l'apologia del crim i s'han deixat vendre follets i llibres que han escampat les doctrines més monstruoses. Per què hem d'estranyar-nos, doncs, que hagin estat executats dos infeliços que no han fet més que possar en pràctica les doctrines que s'han deixat predicar lliurement?

Molts homes per obtenir popularitat i arribar on no arribarien amb les seves pròpies forces, s'han valgut dels exaltats i dels inconscients per a realitzar la seva obra. I un cop han arribat al cim, s'han mostrat prudents i conservadors. Aquests fets els veiem repetits a tots els pobles. Briand quan estava a l'oposició deia que els soldats no podien disparar contra els vaguistes ferroviaris que cometien actes de sabotage perquè eren obrers amb diferent uniforme, i en pujar al poder es plantejà una nova vaga ferroviària i per a castigar els revoltosos manà que els soldats disparessin contra d'ells.

Els polítics moltes vegades llencen inconscientment les paraules, però el poble les recull. Totes les revoltes han tingut els seus inductors, i no obstant moltes vegades han sofert les conseqüències els més infeliços.

A la nostra terra s'ha vessat sang innocenta. Cada dia els professionals del crim occien la seva víctima. Qui sostenia la mà dels criminals? On són els inductors de tant de crim execrable?

Si tenien una mica de consciència en veure voleiar la bandera negra, s'hauran avergonyit de la seva obra. Han estat executats els autors materials del crim de Sabadell, però la seva mort és embolcallada de misteri.

Seguim ignorant el funcionament de la banda de pistolers i desconeixem les mans que emprenyien els obcecats a cometre els crims.

La música religiosa

Hom diria que no tenim música religiosa i que no han existit músics eminents que han posat llur inspiració al servei de l'Església. Actualment, malgrat les campanyes que s' han emprés per tal de bandejar dels nostres temples la música profana, aquesta continúa encara predominant.

Es sensible que hi hagin organistes que tinguin el mal gust d'interpretar música trivial i xavacana que no diu res a l'esperit, posseint immensos tresors de música religiosa. El temple és la casa de Déu i, per tant, no havem de profanar-lo executant-hi composicions dolentíssimes que no tenen cap valor musical. Els cants que ressonen sota les voltes dels temples, haurien d'ésser purs i espirituals.

No devem cantar per tal que es delictin les nostres oïdes, sinó per a que l'esperit aixecant-se de la pols de la terra, vagi a unir-se íntimament amb Déu. El cant sagrat acosta l'home a son Criador. Aquests cants devem cantar-los amb dignitat. Sapiguen, diu Sant Benet, que no és per la dolcesa de la veu, sinó per la puresa del cor, que podem aconseguir que Déu ens escolti. Diu Sant Agustí, que molts fidels son envoltats, sense arribar a descloure els llavis i que altres no ho son malgrat fer gran cridòria. Havem de cantar dignament, sense estrafer la veu. L'home, no té necessitat de imitar la veu feble i esprimatxada de la dona.

La seva veu ha d'ésser viril i noble. Si ensenyessim de cantar el poble cantaria, car la música és gairebé estimada per tots els homes. La música ha començat en tots els pobles per ésser religiosa.

Fins a les darreries del segle XV en les esglésies s'usà únicament el cant pla. Després els músics començaren d'escriure composicions originals. S'estengué el costum d' executar música enigmática, que no era sinó una combinació artificiosa de sons.

L'Església no podia permetre que s'estengués aquesta música perniciosa i el Concili de Trento, doná orientació i digué com havia d'ésser la música religiosa.

Palestrina fou un dels primers músics que volgué sotmetre's a les noves prescripcions de l'Església i començà d'escriure obres meravelloses. Aquell gran músic, seguint l'exemple dels seus predecessors havia escrit una missa a cinc veus sobre la famosa cançó de l'home armat, plena d'enigmes musicals. Quan escrivi deixant de banda els convencionalismes d'aquella època, és quan produí obres de veritable mèrit. ¿Per què els nostres mestres de capella, han de retre ser-

vitud a la música profana, postergant els grans compositors que donaren impuls a la música religiosa i se sotmeteren a les prescripcions de l'Església?

Palestrina és gairebé oblidat. Les seves obres, que passen de dues centes, foren curosament publicades per l'abat Bain. Abans de Palestrina, la música havia deixat d'ésser bella, per convertir-se en música sàvia. La melodia pura anava desapareixent. En les èpoques de decadència no es considera sinó bo, ço que té un valor purament material. No és d'estranyar que en aquells temps que s'introduiren en els temples les imatges d'or i d'argent, arribés a envair-los una música ampulosa i rica en sonoritats, però buida i convencional.

Victòria fou un dels primers músics que adoptá l'estil de Palestrina. Aquest músic tan injustament oblidat, tan gran i d'un mèrit extraordinari, no trigà a imposar-se i a fer-se cèlebre. Les seves obres les dedicá al Papa Gregori XIII.

El Segle XVIII, pot anomenar-se per antonomàsia el gran segle musical. Ha estat l'època més fecunda i la que ha produit músics de més ingeni. Segurament aquells músics produiren obres d'una gran bellesa i d'una fonda religiositat, perquè procuraven posar son talent al servei de Déu i no prenien part en les festes profanes. Gairebé tots eren organistes. No es pot servir a dos senyors. Si voleu escriure a l'ensems música que afalagui els sentits del vulgus i que sigui agradable al mon i música religiosa, no reïxiran pas els vostres propòsits. Per escriure música religiosa cal ésser pur. Un home materialitzat podrá bé o malament compondre una obra profana, però no podrà escriure un cant espiritual. Com diu Sant Agustí, canten per Déu aquells que viuen per Déu, i lloen son nom aquelles que treballen per la seva glòria.

Bach, el geni més portentós de la música religiosa, era organista. Els seus chorals son sublims i meravellosos, perquè sapigué viure la música religiosa.

Rameau, considerat com el més savi teòric francès, era també a més d'un gran compositor un gran organista. Haendel, el gran autor de l'Oratori del Messies, si bé havia escrit música profana, devers l'any 1740, prengué la resolució d'escriure unicament música religiosa.

Els grans músics Haydn i Mozart, per bé que eren fondament cristians i escriviren algunes pàgines immortals, no poden considerar-los com músics religiosos. El notable musicòleg francès Clement, fa observar referint-se a Haydn, que la vivacitat de son esperit i la tendresa amable i graciosa de sos pensaments no es presten a la gravetat i a la malenconia que reclama l'expressió dels sentiments religiosos. Beethoven, és també pregonament religiós, pensador i a la vegada somniador. Concebia Déu, com observa un autor, d'una manera enlairada, filosòfica, metafísica i la seva ànima inquieta lluitava contra el dubte.

Si tenim, doncs, tants tresors, no és just que continuem donant beligerància a aquests músics mundans que converteixen el temples en teatres. No tenim necessitat de grans orquestres ni de tenors amb veu afemellada.

L'orgue, el més meravellós de tots els instruments, és suficient per a acompanyar els cants religiosos. El Papa Vitalià, devers l'any 660 l'introduí en els temples. Si el públic no sent gaire predilecció per aquest màgic instrument, és perquè no tenim gairebé organistes. L'orgue és l'instrument que es toca més malament, perquè els que el toquen ho fan moltes vegades sense preparació. Els mals organistes converteixen l'orgue amb un sac de gemecs i amb una barreja esgarrifosa d'estranyes sonoritats. L'orgue és una orquestra i deu tocar-se amb una gran netedat i amb una gran agilitat de dits.

Procurem tots esmenar-nos i pensar que en la casa de Déu no hi tenen cabuda les vulgaritats i que per humils que siguem, estudiant podrem perfeccionar-nos, per tal que la nostra obra sigui meritòria i el poble vagi coneixent la veritable música religiosa.

J. CIVERA

COMENTARIS

Les curses de braus

No comprenem com una festa tan bàrbara pot ésser defensada pel President del Consell de Ministres El diputat Bastos ha blasmat de l' anomenada "fiesta nacional" i ha posat de relleu el mal que fan les curses de braus. Ha dit en Sànchez Guerra que és una festa que es va estenent i que es impossible oposar-se al seu creixement. Es veritat que son nombrosos els admiradors de la tauromàquia, però si hem de respectar totes les coses que agraden al poble ens distingirem sempre per la nostra incultura. Si una cosa es dolenta encara que tothom la vulgui s'ha de prohibir. Naturalment que no demanen que una festa que està tan arrelada se suprimeixi de cop i volta, però les autoritats podrien evitar molts abusos, i la gent sensata hauria de fer el buid als torejadors.

Comprenem que siguin admirats els homes de ciència, els literats i els artistes que contribueixen amb els fruits de la seva inteHigència a l'engrandiment de la pàtria, però es verament ridícul que s'alci un pedestal a un home moltes vegades analfabet que no sap fer altra cosa que punxar toros amb la punta d'una espasa. Es comprensible que el vulgus senti admiració per aquests homes que guanyen una bona picossada de diners posant constantment en perill llur vida, però no es compren que la gent culta els admiri i aplaudeixi.

El poble sap els badalls que ha fet un torero, abans de morir i en canvi desconeix els homes de mèrit. L'home a l'entrar a la plaça de toros deixa l'educació darrera la porta. Crida i gesticula com si s'hagués tornat foll. Veient esventrar els caballs i vessar tanta sang esdevé insensible. Si el torero veient-se en perill, abandona el toro,, l'anomena covard. El valent es el que es juga la vida i es deixa fregar el pit amb les banyes. I com rugeix el públic quan l'home lluita amb la fera al mig de la plaça! Em direu que a tot arreu hi ha coses dolentes. Certament. Però els pobles cultes s'avergonyeixen de tot allò que perjudica la seva dignitat i el seu prestigi i en canvi Espanya declara als toros festa nacional i els toreros es converteixen gairebé en homes intangibles.

Mentre el poble esperava que arribés el cos del dissortat Granero, que morí a la plaça de Madrid baixà del tren un pobre soldat que retornava ferit de Melilla. Aquell pobre soldat no inspirà cap simpatia i la gent el va esguardar amb una gran indiferència. Es veu que els veritables heroís son els que moren esventrats per un brau amb una capa virolada a la ma.

S'ha dit al Congres que Barcelona sostenia tres places. Es cert. Però a la nostra ciutat els toreros passen pel carrer i la gent no s'estremeix d'entusiasme El foot-ball ha allunyat molta gent de les places i és d'esperar que molt aviat no hi assistirà sinó la pleb.

◆◆

El dret civil rus

El comissari de Justícia del govern de Moscou, ha declarat que en la seva pròxima reunió el comité executiu dels soviets examinarà un projecte sobre el nou dret civil rus, que es refereix principalment a la propietat urbana, al dret de construcció, al dret de propietat comercial i industrial, als mitjans de producció, als productes agrícoles, així com també pròximament un decret on el qual es defineix el dret penal i els procediments.

Nou Diccionari
CATALÁ - CASTELLÁ
per
J. Civera i Sormaní
El primer que es publica d'acord amb les normes de l'Institut d'Estudis Catalans.
COMPENDI GRAMATICAL
pel mateix autor
Llibret molt útil per a apendre en poques lliçons ortografia catalana

D'ací i d'allà

En el plet dels soldats de quota s'ha exteriorizat una nota que cal recollir.

Excepte una petita minoria, la resta dels espanyols no alliçonats pel record de Cuba i Filipines, davant la desgraciada actuació dels Governs a la zona marroquí havien continuat amb el xim-xim patriotero de la Marxa de Càdiç, i a tot aquell que hi veiés tares en el comportament de l'exercit professional o en la desorientació dels pilítics, el titllaven d'antipatriota.

I els fills de la terra morien o perdien la salut en aquelles centrades africanes pels sigles del sigles.

Pero vet aquí que uns nois que han pagat unes pessetes per minvar les molesties del servei obligatori es troben ara amb els seus companys al segont front, i llavors els pares dels soldats de quota i àdhuc l'opinió conservadora (és el mot clàssic) es revolten i arriben a proclamar l'abandó del Marroc.

Nosaltres tenim tots els respectes per els pares adolorits que voldrien els seus fills lliures de tot perill, però voldríem que veiessin que el que fan amb aquesta diferenciació de pensar és fer castes dintre la joventut. Millor dit, volen la continuació de les castes, car abans quan la redempció a metàlic era absoluta, ja existien.

Se'ns dirà que dintre aquest estol de joves n' hi han de famílies ben modestes que feren el més gran dels sacrificis pel fill, però aquesta nova actitud no els redimeix, car sembla que el que els sap greu son els diners que varen dar, ja que aquelles altres gents que de tan pobres no pogueren o no volgueren fer aital sacrifici, no tenen dret a clamar pels seus fills.

Si es una qüestió de conseqüència, que l'Estat torni les cantitats entregades, que indemnitzi, tot el que es vulgui: Si l'opinió ha reaccionat, que tot el poble, s'enten, s'aixequi per exigir que no es vagi al Marroc; però que no dongui solsament dret a això el tenir un fill soldat de quota, perque l'essencial és el *fill*.

No volguem que abans que comenci la lluita entre el patró i l'obrer, existeixi ja entre la joventut generosa la del *quota* i el que ho pot ser.

***

Ara a la gent li ha dat per alarmar-se i creure que roben criatures per escorxar-les i fer-ne unguent de contracàs.

Les autoritats i la prensa prou s'escarrassen assegurant que no s'ha dat un sol cas de segrestament però les coses han arribat a enfilar-se de manera que ja s'agredeix els suposats segrestadors.

Tot és el que un vol creure's. Quan els temptats sindicalistes, que eren veritat, la gent s'ho prenia tan tranquilament que semblava que no s'ho creguessin.

***

Per cert que en aquest temps en que la calor comença d'apretar ja fa bé de descansar, per que si no els cervells excitats per la feina els durien a complicacions de la vida desagradable.

L'altre dia després d'una laboriosa sessió, massa capficats sortiren als passadissos els senyor Guerra del Rio i Martín Veloz, i aquest per si estic o no molestat volia escometre (molt parlamentariament, no faltava més!) al senyor Guerra el qual amb una velocitat que envejaria el senyor Veloz li va propinar un cop de puny, amb la deguda cortesia, que no constarà al diari de Sessions però si a la galta de l'interfecte.

Aquests acaloraments son fruits de la calor. Es natural!

***

Llegim que la Comissió mixta del Treball en el Comerç de Barcelona, ha acordat empendre una campanya per fer cumplir el descans dominical.

Quants anys fa que existeix aquest precepte legal? Creiem que des de que hi han diumenges.

***

A la Conferència de Génova sorgeix un nou conflicte per veure quin Estat aconseguirà el monopoli petrolifer de Rússia.

S'ho quedarà el país més fort i tot s'arreglarà: Serà com posar petroli en una llum.

***

La setmana parlamentària s'ha allargat; ara els pobres diputats hauran d'assistir a les sessions el dilluns. Però ells ja han trobat la solució: Se'n van el divendres. Tot és qüestió de saber fer números.

◆◆

Tot bon suscriptor de CATALUNYA SOCIAL divulga, propaga, expandeix les seves doctrines i ens aporta nous suscriptors i anunciants.

Noticiari

—La festa dita del treball ha donat lloc en moltes ciutats de l'estranger a públiques manifestacions obreres en les quals ha predominat el seny. Les peticions, han sigut les de consuetud.

—La Comissió mixta del Treball d'aquesta ciutat, nomenà una ponència especialment encarregada del descans dominical el propòsit de la qual és empendre una enèrgica campanya per a aconseguir l'exacte compliment de la llei dintre l'esfera del comerç, imposant severes sancions als infractors.

—La Federació Nacional d'Estudiants Catòlics organitza un Congrés que tindrà lloc a Saragossa.

—En el saló d'actes de la Caixa de Pensions va celebra-se amb assistència de les autoritats i un escollit i nombrós estol de dames, damisceHes i obreres, el repartiment de premis a les alumnes del Reial Protectorat de la Federació d'Obreres, que actualment compta amb més de dos mil adherides, de les quals més de 300 han freqüentat durant el passat curs les escoles de dita entitat establertes al carrer Alt de Sant Pere. Unes 200 han sigut premiades amb llibretes de la Caixa de Pensions, objectes d'escriptori i labors femenines. L'acte resultà brillantíssim.

—El Congrés dels Sindicats Catòlics Obrers de Llevant, que ha ingut lloc a Carcagente, ha superat els calculs més falaguers.

Represenacions nombrosíssimes, ben capacitades; discussions profitoses, pràctiques; acords encertats, de bon seny: tot ha contribuit a l'èxit i tot fa esperar que deixarà rastre i per temps...

—Les pluges d'abril i el bon temps que ara fà han posat els camps que dona goig de veure'ls. Solsament els olivers ofereixen mal aspecte. Els estralls del fret extraordinari que va deixar-se sentir als mes de Novembre últim, ara es deixen conéixer. Són, per desgràcia, també extraordinaris.

Moltes plantes ja es donen per perdudes.

—El Sindicat catòlic-agrari de Cervera ha esmerçat en maquinària per a moldre blat, 570 mil pessetes. Podrà moldre 40.000 quilos de gra diariament. L'edifici de la fàbrica, que està acabant-se costarà unes 700.000 pessetes. Aquest Sindicat necessita anyalment uns 200 vagons de adobs químics. El gir anyal es conta per milions.

—A Madrid, després d'una missa amb Comunió general, i allocució del bisbe de Madrid-Alcalà, a l'església de les Filles de Maria, començà la sessió privada de l'Assemblea general de l'Acció Catòlica de la Dona.

En aquesta Assemblea hi han assistit nodrides representacions de la Junta Diocesana i, entre altres dames, les excellentíssimes senyores marquesa de Villora i comtessa de Vilardaga, de Barcelona. També hi han assistit conciliàries de Sant Sebastià, Barcelona, València, Badajoz, Múrcia, Oviedo i Tarragona.

En començar la sessió pública celebrada a l'Acadèmia de Jurisprudència feu ús de la paraula la presidenta de la Junta Central saludant als assembleistes.

Ha enumerat els evidents progressos de l'Acció Social de la dona des de l'anterior Assemblea general celebrada en 1920, i ha tingut paraules molt eloqüents en record del cardenal Guissasola, fundador d'aquesta obra social d'Espanya.

La secretària, donya Pilar Lacasa, donà lectura a una interessant Memòria.

Després es feu la revisió de les conclusions de l'Assemblea anterior.

—Queda oberta a la Secretaria de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, la matrícula al tercer curset trimestral del present any escolar, per a les matèries o grups d'ensenyanments següents:

Geografia Econòmica, Mercologia, Organització d'Empreses Mercantils, Aritmètica Comercial, Dret del Comerciant, Duanes i Transports, Moneda i Banca, Economia Política.

Donat l'èxit obtingut per l'Escola en l'organització dels cursos especials que s'han donat últimament, s'ha organitzat una nova sèrie de cursos especials per al trimestre de primavera, la inauguració de la qual s'anunciarà oportunament. Aquests cursos especials seran:

Geografia Econòmica del Marroc, per don Gonçal de Reparaz.

Retirs obrers: Compendrà dues parts, una d'histórico-teòrico, que serà explicada per don Manuel Raventós, i una de pràctica, a càrrec de don Joan Mon i Pascual.

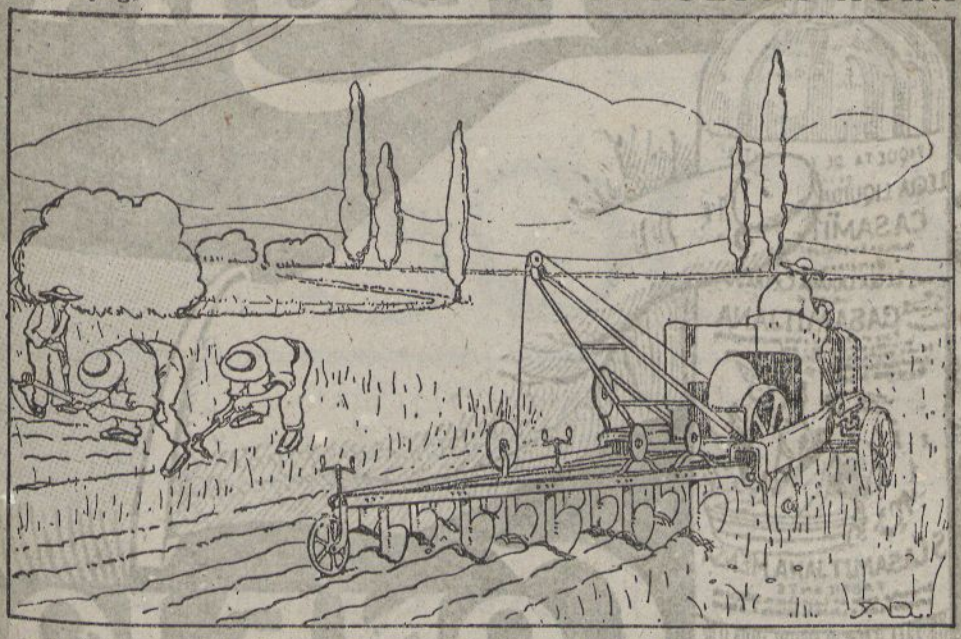
Tecnolgia Comercial de les pedres precioses per don Antoni Novellas, assistit de don Gastó Chritin.

Les Societats Anònimes, per don Ramon Güell.

CATALUNYA SOCIAL és avui el setmanari social de més extensió i circulació de nostra terra.

¡INTERESSANT PELS SINDICATS AGRICOLES!

Acaben de sortir unes magnífiques **POSTALS GRÁFIQUES DE COLOR** destinades a la propaganda de la **SINDICACIÓ CATÓLICA AGRARIA.**



Deuen conéixer-les totes les Associacions agrícoles.—Una col·lecció de 5 postals, 0'50 ptes. Grans rebaixes pels Sindicats.—En venda: **Acció Popular**, Baix de St. Pere, 5, Barcelona

SERVICIOS DE LA COMPAÑÍA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el dia 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 15 de cada mes, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salida de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4 y de Cádiz el 7, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península indicadas en el viaje de ida.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

—Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin hilos.

304(05)(46.71) Cat



Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.° 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIALMENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—*Mecanografía.*—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas inclusas la *Banca y Bolsa.*—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por péritos y profesores mercantiles.—*Clases especiales para señoritas.*—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.-Taquigrafía.--Geografía comercial.--Lenguáfonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneo A. G.—Enric Granados, 20, Barcelona